

szerteágazó társadalmi és demográfiai összefüggéseiről, az eltérő életmódokat vezérlő különböző értékrendek és „olvasási stratégiák” kapcsolatáról olvashatunk eredeti elemzést.

A könyv kutatási eredményekben egyik leggazdagabb része, a *Mit olvasnak és mit kedvelnek leginkább?* című fejezet, amely egyben olyan ismeretek tárháza is, amelyek alkotó alkalmazása és továbbgondolása nagy segítséget nyújthat a hivatásos olvasmányközvetítők és a gyakorló könyvtárosok izlésnevelő munkájához.

A könyv utolsó két fejezete az olvasmányok befogadásának és az izlés alakíthatóságának kérdéskörével foglalkozik. A kutató rendkívül izgalmas, új szempontokra is figyelő kísérletekről, felmérésekről ad számot a téma feltárásának úttörőjeként. A legtöbb megválaszolatlan kérdés mégis itt érzékelhető, s éppen ezért az olvasói befogadás és az

izlés szerteágazó kérdéseinek további kutatására biztatnám Kamarás Istvánt és munkatársait.

Szakmunkák tárgyalásakor ritkán esik szó nyelvezetükről, stílusukról. Ismervén a szociológiai munkák stílusgörcseit, a mondatok gyakori túlbonyolítottságát, a szakzsargon előszeretettel való alkalmazását, a kötetről ebből a szempontból is külön elismeréssel kell szólnunk.

A könyv nagy része — mint a bevezetőben olvasható — már 1975-ben elkészült. Ezekől elválasztva közli a szerző azokat a kiegészítéseket, amelyeket 1980-ban írt tanulmányához. Így már csak azt sajnálhatjuk, hogy a könyv nem jutott el idejében, fél évtizeddel korábban olvasóihoz. Az, hogy a kötet személy, majdnem igénytelen kiállításban ugyan, de a közelmúltban mégiscsak megjelent, végül is a *Táncsics Kiadó*t dicséri. (1981. 151 l. — 14,50 Ft)

V Kulcsár Júlia

bibliográfiák

Dia- és reprodukció katalógus

Napjainkban már a könyvtár természetes feladatának tekintünk olyan tenivalókat is, amelyek végzése korábban más intézmények kötelessége volt. Különféle részlegek gazdagítják a könyvtár szolgáltatásait, különösen ott, ahol a fenntartók megteremtették a szükséges feltételeket is.

A gyermekkönyvtárak, zenemű- és hangtári részlegek, valamint a helyismereti gyűjtemények után újfajta részleg megszervezésének is örülhetünk: a képzőművészeti gyűjteménynek, amelyet elsőként a miskolci városi hálózat József Attila könyvtára állított fel. E gyűjtemény a képzőművészeti könyvek mellett diafilmeket és művészi reprodukciókat is tartalmaz. De nemcsak az újfajta dokumentumok gyűjtésének, feldolgozásának és a szolgáltatás megszervezésének van úttörő jelentősége, hanem annak a *Dia- és reprodukció katalógus* című kiadványnak is, amely a nem könyv jellegű dokumentumok leírásához elsőként alkalmazta az ISBD (*International Standard Bibliographic Description*) szabályzatokat, pedig ezek a munka megszervezésének idején, 1977-ben még csak szűk körben voltak ismertek. Ekkor folyt hazánkban az ISBD/M, a monografikus művek bibliográfiái leírásának meghonosítása, a többi ISBD magyar fordítása még el sem készült, akkori alkalmazásuk tehát kísérletnek, próbálkozásnak számított.

(Nem a miskolci könyvtár hibája, hogy az 1978-ban lezárt kézirat sokszorosítására és kiadására csak 1981-ben került sor, emiatt megjelenését megelőzte a Szombathelyi Tanárképző Főiskola könyvtárának mediátári katalógusa, továbbá az *Új Média* című állománygyarapítási tanácsadó, bár ezek később készültek.)

Az általános dicséretet a részletek dicséretével kell folytatnom. A szerkesztők alapelvül választották, hogy a művet tekintik a leírás egységének. Ez ugyan hatalmas munkát adott számukra, de megérte: a leírások és az őket követő név-, cím-, sorozati, lelőhelyi és időrendi (!) mutató kimerítő, minden oldalú tájékoztatást ad a felhasználónak.

„A Napon is van folt” — tartja a közmondás. A leírás során kissé túl rugalmasan alkalmazták az ISBD előírásait, így hiányosan adták meg az impresszumadatokat, magyarul közöltek olyan adatokat, amelyek a dokumentumon feltehetőleg idegen nyelven találhatóak, s néhány elírás is becsúszott (például a Kallikrates Kalligrates, illetve Kaligrates alakban szerepel). Ez utóbbiakért azonban bőségesen kárpótolja az olvasót az, hogy a megjegyzésekben az eredeti mű adatait is feltüntették. (*Miskolc, 1980. [1981.] 359 l.*)

Varga Ildikó